

אין איסור חל על איסור? How Guilty Are You?

The debate in the Mishnah in Chullin 100b as to whether the sciatic nerve prohibition applies to non-kosher animals raises the question of whether two punishments (or even two disparate prohibitions?) can apply to the same item. What does this teach us about guilt, punishment and the nature of Torah prohibitions?

1. חולין ק:

מתני' נוהג בטְהוּרָה, ואִינוּ נוהג בטְמֵאָה. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר: אֵף בְּטְמֵאָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: וְהֵלֵא מִבְּנֵי יַעֲקֹב נֶאֱסָר גִּיד הַנֶּשֶׁה, וְעַד־יֵין בְּהֵמָה טְמֵאָה מוֹתֶרֶת לָהֶן? אָמְרוּ לוֹ: בְּסִינֵי נֶאֱמַר, אֲלֵא שְׁנִכְתָּב בְּמִקְוָמוֹ.

MISHNA: The prohibition of eating the sciatic nerve applies to a kosher animal and does not apply to a non-kosher animal. Rabbi Yehuda says: It applies even to a non-kosher animal. Rabbi Yehuda said in explanation: Wasn't the sciatic nerve forbidden for the children of Jacob, as it is written: "Therefore the children of Israel eat not the sciatic nerve" (Genesis 32:33), yet the meat of a non-kosher animal was still permitted to them? Since the sciatic nerve of non-kosher animals became forbidden at that time, it remains forbidden now. The Rabbis said to Rabbi Yehuda: The prohibition was stated in Sinai, but it was written in its place, in the battle of Jacob and the angel despite the fact that the prohibition did not take effect then.

גמ' וְסָבַר רַבִּי יְהוּדָה אִיסוּר חָל עַל אִיסוּר?

GEMARA: The Gemara asks: And does Rabbi Yehuda hold that a prohibition takes effect where another prohibition already exists?

2. משנה שבועות ג:ד

...שְׁבוּעָה שֶׁלֹּא אוֹכֵל וְאֹכֵל גְּבִלוֹת וְטֶרְפוֹת שִׁקְצִים וְרִמְשִׁים חַיִּיב. רַבִּי שְׁמַעוֹן פוֹטֵר...

An oath that I shall not eat; when he ate carcass or torn meat, abominations or crawling animals, he is liable; Rabbi Simeon declares him not liable.

3. ירושלמי שבועות ג:ד, יד.

עַל דַּעֲתִיָּה דְרַבִּי יוֹחָנָן לָמָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן פוֹטֵר. אָמַר רַבִּי זְעִירָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן כִּדְעִיתִיָּה. תַּנִּי בְּשֵׁם רַבִּי שְׁמַעוֹן. תַּעֲנוּ אֶת נַפְשֵׁיכֶם. מִמּוֹתֶר לָכֶם וְלֹא מֵאִסוּר לָכֶם.

In Rabbi Johanan's opinion, why does Rabbi Simeon declare not liable? Rabbi Ze'ira said, Rabbi Simeon follows his own opinion. It was stated in the name of Rabbi Simeon: *You shall deprive yourselves *Lev. 16:29.*, of what is permitted to you, not of what is forbidden to you

4. ויקרא כב:ט

וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא־יִשָּׂאוּ עָלֵיךְ חֵטָא וּמֵתוּ בּוֹ כִּי יַחֲלִלְהוּ אֹנִי יְיָ־הוֹה מִקְדָּשָׁם:

They shall keep My charge, lest they incur guilt thereby and die for it, having committed profanation: I GOD consecrate them.

5. חולין קיג:

וְסָבַר שְׁמוּאֵל אִיסוּר חַל עַל אִיסוּר? וְהָאָמַר שְׁמוּאֵל מְשׁוּם רַבִּי אֶלְעָזָר: מִנֵּין לִכְהֵן טָמֵא שְׂאֵכֵל תְּרוּמָה טָמְאָה שְׂאֵינוּ בְּמִיתָה? שְׁנָאָמַר "וּמֵתוּ בּוֹ כִּי יַחֲלִלְהוּ" – פֶּרֶט לְזֵי שְׁמִחֻלָּלִת וְעוֹמֶדֶת.

The Gemara asks: And does Shmuel really maintain that a prohibition takes effect where another prohibition already exists? But didn't Shmuel say in the name of Rabbi Elazar: From where is it derived that an impure priest who partakes of impure *teruma*, i.e., the portion of produce designated for the priest, is not punished with death at the hand of Heaven as he would had the *teruma* been ritually pure? It is derived from a verse, as it is stated, with regard to the prohibition of an impure priest partaking of *teruma*: "And die therein if they desecrate it" (Leviticus 22:9), to the exclusion of this case of *teruma* that is impure, which was already desecrated before the priest ate it. Here, it seems, since impure *teruma* is already prohibited for consumption, the added prohibition of an impure priest partaking of *teruma* does not take effect.

6. תוספות סנהדרין פג: ד"ה פרט

...וּקְרָא דְפֶטֶר בַּמְחֻלָּל בִּשְׁנֵי טַמְאָה תַּחֲלָה, וְיִלְפִינָן מִינָהּ בַּעֲלָמָא דַּאִין אִיסוּר חַל עַל אִיסוּר...

And the verse that exempts in the case of that which has already been profaned, i.e., that it was already ritually impure, and we learn from it generally that one prohibition does not overlay onto another.

7. מנחת חינוך מצוה ק"צ R. Yosef Babad, 19th c. Ukraine

ואני מסופק אי בבן נח שייך ג"כ אין איסור חל על איסור... ונראה דאין חילוק בזה לבין ישראל; כמו גבי ישראל לא ילפינן זה מקרא, רק סברא כמה פעמים בש"ס כיון דמושבע ועומד הוא אין חל עליו עוד איסור, אם כן גבי בן נח נמי אין איסור חל על איסור, אם לא כולל ומוסיף, כמו בישראל.

And I am unsure whether the concept of a second prohibition not overlaying on top of the first applies to a Noahide... And I think there is no distinction between a Noahide and a Jew in this regard: just as regarding a Jew, we do not learn this from Scripture, but instead it is based on logic a number of times in the Talmud because one is already foresworn from Sinai another prohibition does not apply; if so, regarding a Noahide likewise a second prohibition does not overlay over the first for a Noahide, unless it makes more objects/entities forbidden or expands the scope of forbiddenness of the object/entity that is already forbidden.

8. פרי מגדים פתיחה להלכות פסח, ס"ק טז R. Yosef Teomim, 18th c. Galicia

דנהי דקי"ל אין איסור חל על איסור... היינו לחייב שתיים, אבל מכל מקום תרין איסורין רביע עליה

The fact that we establish legally that one prohibition cannot overlay on another...that is for the purpose of making the transgressor liable for two punishments, but two prohibitions do still apply.

9. שו"ת שואל ומשיב מהד' תליתאה ח"א סי' שצ"ו Rav Yoel Nathanson, 19th c Galicia

לפענ"ד ענין אין איסור חל על איסור האמור בכל מקום הוא דבאמת כל כוונת עונשי התורה הוא לא לנקמה, רק למען שלא יוסיף לעשות כזאת והנשארם ישמעו ויראו, ולכך כל שכבר נאסר לעשות – מה נ"מ בין זה לזה ומה בצע כי נאסר עוד בשביל איסור אחר? והא בלא"ה לא יאכל או לא יעשה בשביל זה! ולכך כל שאין נפקא מינה, כגון שאינו איסור חמור או כולל או מוסיף, דאין נ"מ בעצם האיסור אם הוא מפני זה או זה, לכך אינו חל, ולכך אמרו נ"מ לקוברו בין רשעים גמורים, והיינו שבאמת איסור חל, רק שאין נ"מ להוסיף בעונשו, אבל האיסור יש לו חלות ולפ"ז זהו שאמרו דאי משכח רווחא חייל דהא באמת האיסור ישנו במציאות רק שאין נ"מ להוסיף עונש אבל כל שחלף האיסור הראשון שוב חייל השני

In my humble opinion, the issue of a prohibition does not overlay over another that is stated in every case is: that truly the goal of the Torah's punishments is not for revenge, but so that the person will not continue to sin, and others will take heed and fear. Therefore, all that is already prohibited to do - what is the practical difference between the two, and what profit is gained by prohibiting it as another violation? Even without this, a person will not eat or do because of this (ie, even one pinoshment)! Therefore, when there is no practical difference, e.g., the second does not add more forbidden objects/entities, nor does it make what is already forbidden more severely so, where there is no practical difference in the prohibition whether it is for this or that, therefore it does not overlay. And therefore they said that only practical difference is whether to bury the person among the completely wicked - that is, the prohibition applies, but there's no practical difference in adding to the punishment. But the prohibition itself applies, and according to this they said that if there is some space, it does apply, for there is truly a prohibition in reality here. There is only no practical consequence to add a punishment. But if the first prohibition disappears, the second will apply.

10. משנה כריתות ג:ד

יש אוכל אכילה אחת וחייב עליה ארבע חטאות ואשם אחד. טמא שאכל את החלב, והיה נותר, מן מקדשים, וביום הפורים. רבי מאיר אומר, אם הייתה שבת והוציאו בפיו, חייב. אמרו לו, אינו מן השם:

There is a case where one can perform a single act of eating an olive-bulk of food and be liable to bring four sin offerings and one guilt offering for it. Someone ritually impure who ate forbidden fat, and it was left over from a korban after the time allotted for its consumption [*notar*], on Yom Kippur (is liable to bring sin offerings for eating forbidden fat and *notar*, for eating the meat of an offering while ritually impure, and for eating on Yom Kippur, and is also liable to bring a guilt offering for misuse of consecrated property [*me'ilah*]). Rabbi Meir says: If it was Shabbat and one carried it out from a private

domain to a public domain while eating it, one would be liable to bring an additional sin offering for performing prohibited labor on Shabbat. The Rabbis said to him: That liability is not from the same type of prohibition, as it is not due to the act of eating, and therefore, it should not be counted.

11. רמב"ם פירוש המשנה כריתות ג:ד

יש אוכל אכילה אחת וחייב עליה ארבע כו': ארבע חטאות מבוארות חטאת על אכילת חלב וחטאת על אכילת נותר וחטאת על אכילת קדשים והוא טמא וחטאת על אכילה ביוה"כ ולפי שהוא נהנה מן ההקדש בשוגג חייב אשם מעילה כמו שיתבאר במעילה ולולי שהאכילה הזאת בשגגה לא נתחייב עליה חטאת: ויש בכאן ענינים ראויים שאבאר אותם לך דרך קצרה כדי שיתבאר לך בהם כל ההלכות האלו שבפרק הזה ובהם יתבאר לך מה שנאמר בהם משלישי מיבמות בהלכה שהבטחנו שם לדבר במקום הזה.

The four sin offerings are: 1) for eating forbidden fats; 2) for eating *notar* (leftover korban meat after the allotted time for eating); 3) for eating consecrated food while ritually impure; 4) for eating on Yom Kippur. And because they benefitted from consecrated items in ignorance (*shogeg*), they must bring a guilt offering for misuse of consecrated item (*me'ilah*), as will be explained in tractate Me'ilah. And if the eating wasn't done in *shogeg* they would not have been obligated to give a sin offering. And here there are issues worth explaining briefly so that you can understand all of the laws in this chapter. And through them you will also understand what is said about them in the third chapter of Yevamot in the law that we promised there to explain to you in a different place.

וזה שהאסורים הרבים שחלים על דבר אחד אי אפשר אלא באחד משלשה צדדים או בכולם והוא איסור מוסיף ואיסור כולל ואיסור בת אחת ואי אפשר שיחול איסור על איסור אלא באלו השלשה פנים לפי כלל עקרים שבידינו אין איסור חל על איסור המשל למה הדבר דומה כגון שיהיה בשר נבילה או בשר בהמה טמאה או חלב שנתבשל בחלב אינו חל איסור בשר בחלב על איסור הנבילה כדי שיהא האוכל ממנו חייב שתי מלקיות אלא מלקות אחד בלבד כמו שנתבאר במסכת חולין והנני מבאר לך אלו שלשה עקרים בדוגמות מההלכה זו שאנו מפרשין אותה וכמו שבארנו בגמרא ועל פיהן תקיש האיסורין.

Multiple prohibitions can only apply to one item in one or all of the following three situations: 1) that which makes a prohibited entity or object more severely prohibited; 2) that which makes additional objects/entities prohibited; 3) a simultaneous prohibition (See Yevamot 32a-33a). And it is impossible for a prohibition to be layered onto another prohibition except in these three ways based on the general principles that we have. One prohibition does not layer onto another prohibition. What is an example? If there is unslaughtered carcass meat, non-kosher meat or forbidden fat meat that was cooked in milk: the prohibition of eating milk and meat does not layer onto the prohibition of eating unslaughtered carcass meat to make the person eating obligated in two sets of lashes, but only one set of lashes, as will be explained in Tractate Chullin. And I am explaining to you three principles through examples of this law that we are explaining, and that we explained in the Gemara, and based on them you can make analogies to other prohibitions.

אמרו שאמתת הדין הזה הוא שיהא האוכל נטמא קודם שיביא שתי שערות בשנים המסויימים לכשיגיע לפרקו נאסר עליו אכילת חלב ואכילת קדשים בטומאה בשעה אחת הרי אלו שני איסורין באין כאחת וחייב גם כן במעילה על האכילה הזאת לפי שקודם שהיתה הבהמה קדש היה אסור לאכול חלבה ומותר ליהנות בו ולפי שהקדש נאסר בהנאה ומיגו דאיתוסף ביה איסור הנאה איתוסף נמי איסור לענין אכילה דחייב על אכילתו אשם מעילה וזהו איסור מוסיף. וג"כ החלב הזה שאכל קודם שיהא נותר היה מותר לגבוה ואסור להדיט וכשיהיה נותר נאסר לגבוה איתוסף נמי בה איסור לענין אכילה ולפיכך חייב על אכילתו משום נותר ואם אכלו ביום הכפורים איתוסף עליו איסור אכילת היום שהוא איסור כולל כל האוכלים וכל המשקים והואיל ואסור ביום הזה לאכול בו דבר המותר הרי הוא ג"כ מוסיף איסור בדבר האסור באכילתו לפי שהוא כולל החלב הזה בכלל מה שאסור לאכול זהו איסור כולל. ושמור אלו העקרים ושים אותם נגד עיניך לפי שאין חלין בדבר אחד איסורים הרבה אלא באחד משלשה עקרים והוא איסור מוסיף ואיסור כולל ואיסור בת אחת:

They said that this law by which someone ritually impure who ate forbidden fat from consecrated meat past the time it was allotted to be eaten and on Yom Kippur must give four offerings is in the following scenario: the person became ritually impure shortly becoming legally mature, so that upon becoming legally mature, the prohibition to eat forbidden fat and consecrated items when ritually impure would devolve upon them simultaneously. That is the example of two prohibitions occurring simultaneously. And the person is also liable for misuse of consecrated items through the eating because before the animal was ever consecrated, its fat was already forbidden, but one could still benefit from it. And because even benefitting from consecrated items is forbidden, and so because the prohibition of benefit was added, likewise, regarding the eating this person is required to bring a guilt-offering for me'ilah. And this is an additive prohibition. And the fat that he ate - before it became consecrated leftovers (i.e., after the allotted time for eating), it was permitted to burn on the altar even though it was prohibited for a person to eat. But when it became consecrated leftovers, it became prohibited to burn on the altar as well. And because of that addition, eating it made the person liable for eating consecrated leftovers. And if one ate it on Yom Kippur, yet another prohibition is added because the prohibition of eating on Yom Kippur is more general - it includes ALL food and drink. And because it is prohibited on this day to eat even something kosher, it also is adding more to the prohibition when one eats the fat on this day - because eating on Yom Kippur is a more general prohibition (i.e., applying to all food and drink)! And guard these principles, and place them before your eyes because multiple prohibitions can only apply to one item through one of these three principles - 1) an additive prohibition; 2) a general prohibition; 3) a simultaneous prohibition.

ואמר רבי מאיר דוגמא אחרת באיסור בת אחת והוא כשיוציא בפיו בשעת אכילתו שהוא חייב שתי משום מוציא מרשות לרשות בשבת וכן ביום"כ לפי שאיסור שבת ואיסור יוה"כ באין כאחת ואין בזה חולק אלא שהוצאה אינה אכילה כמו שאמרו:

And Rabbi Meir gave another example of a simultaneous prohibition, and that is when one carries the food outside on one's mouth while eating it - that one is liable two sacrifices - from carrying from one domain to another on Shabbat and on Yom Kippur - as the prohibition of Shabbat and Yom Kippur are simultaneous. And no one disagrees with this, only that carrying is not in the category of eating that the tanna kamma (first opinion) stated.

ויש במה שנשאנו ונתנו עכשיו נקודה נפלאה אנו מיעדין עליה לפי שהיא מפתח לענינים אחרים ומוסף על מה שיש בה מדקדוק העיון וזה שידוע הוא שבשר בחלב אסור בהנאה והחלב דרך (משל) [בישול] מותר בהנאה. לכשיבשל החלב עם החלב למה אינו חל איסור בשר בחלב על איסור חלב והוא ההיקש בנבילה שהוא איסור מוסיף כמו שאמרנו כאן בחלב הקדשים ונתחייב על אכילתו מעילה לפי שניתוסף בו איסור הנאה?

And there is in what we have discussed now a wondrous point that we are designating because it is a key to other issues and more than simply details, and that is: it is known that (cooked) milk and meat (mixtures) are forbidden from benefit, while forbidden fats are permitted in benefit. And when the fat is cooked with the milk, why doesn't the prohibition of milk and meat layer onto the prohibition of eating forbidden fat? This should be analogous to the unslaughtered carcass which is an additive prohibition, as we said here regarding the consecrated fat, and one is liable upon eating it for me'ilah (misuse of consecrated items) because a prohibition of deriving benefit has been added.

והתשובה על זה שבשר בחלב נאסר בהנאה מפני שאסרו הכתוב לאכילה כמו שהקדמנו שכל איסור האכילה אסור בהנאה עד שיפרט לך הכתוב ואין שם כתוב שאסור אכילתו וכתב איסור הנאתו רק שני הענינים יחד הם איסור בשר בחלב ולפיכך כשאנו אומרים אין איסור חל על איסור לא יחול איסור בשר בחלב על איסור נבילה ולא היה אסור בהנאה אבל הוא מותר בהנאה והאוכל ממנו לוקה משום נבילה ואין שם איסור בשר בחלב כל עיקר לפי שלא חל

And the answer to this is that milk and meat are prohibited from benefit because the Torah prohibited them for consumption, as we explained that every prohibition of eating is also a prohibition of deriving benefit until the Torah specifies otherwise. And there is not one verse prohibiting eating and another prohibiting benefit. Rather, they are one united issue called the prohibition of meat and milk. Therefore, when we say that one prohibition does not layer onto another prohibition, the prohibition of milk and meat does not layer onto the prohibition of eating unslaughtered carcass meat. And it was not prohibited from benefit, but it was permitted for benefit, and one who eats from it gets lashes for eating unslaughtered carcass meat, and there is no prohibition of meat and milk because it simply does not apply.

ולא תהיה הקושיא במקומה עומדת ויהיה כמו חלב קדשים בשוה אלא אם אמרנו עליו שהוא אסור בהנאה כמו שאנו אומרים בקדשים והאוכל ממנו אינו חייב משום בשר בחלב אז היה ראוי להקשות ואין הדבר כן אלא אנו אומרים שבשר זה בחלב לא נאסר בהנאה אלא תראה המשנה אמרה בפירוש שבשר בהמה טמאה מותר לבשל בחלב ומותר בהנאה וכבר נתבאר זה במקומו וזכור הענין מפני שהוא מטעה הכל ותקיש עליו בכל הדומה לו:

And this challenge should not stand and be thought of as the same as consecrated fat unless we said about it that it is prohibited from benefit the way we say about consecrated items. And one who eats from it is not liable for meat and milk. Then one could challenge. But this is not the case. Rather, we say that this meat in milk is not prohibited from benefit...KEEP translating

12. משך חכמה פרשת משפטים

R. Meir Simcha Hakohen of Dvinsk, 19th-20th c Russian Empire and Latvia

...דהנאה ואכילה בני ענין אחד הוא, תדע דלא לקי כשאוכל בשר בחלב שתיים, אחד משום אכילה ואחד משום הנאה, ולרמב"ם לא לקי על כל הנאה כלל וכלל, לבד במוקדשין דהקדש ממונא דגבוה הוה, וממונא לא שייך שיהא אין איסור חל על איסור כיון דממון הוא, ובודאי אסור להתהנות מממון דחבריה, דאטו משום דממונא דגבוה הוא גרע אתמהה, וכיון דאיתוסף איסור הנאה הוי איסור מוסיף במוקדשין, וזה ביאור נפלא בס"ד לנקודה הנפלאה של הרמב"ם שם...

...Deriving benefit and eating are part of one category - the proof is that one who eats cooked milk and meat does not get two sets of lashes - one for eating and another for deriving benefit. And for the Rambam, one does not get lashes for deriving benefit except in the case of consecrated items, because those are God's "money," and regarding money, it is not appropriate that one prohibition would not overlay on another, because it is money, and it is certainly prohibited to derive benefit from someone else's money. And because this is God's "money," it should be any less so?! Thus, when the prohibition of deriving benefit is added, it is an *issur mosif* in consecrated items, and this is the meaning of "wondrous" regarding the "wondrous point" of the Rambam...

13. משנה שבועות ג:ו

נִשְׁבַּע לְבַטֵּל אֶת הַמִּצְוָה וְלֹא בִטֵּל, פְּטוּר. לִקְיָם וְלֹא קִיָּם, פְּטוּר. שְׁהִיָּה בְּדִין, שְׁהִיָּה חֵיב, כְּדַבְּרֵי רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בִּתְיָרָא. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בִּתְיָרָא, מָה אִם הָרְשׁוֹת שְׁאִינוֹ מִשְׁבַּע עָלֶיהָ מֵהַר סִינִי, הֲרִי הוּא חֵיב עָלֶיהָ, מִצְוָה שְׁהוּא מִשְׁבַּע עָלֶיהָ מֵהַר סִינִי, אֵינוֹ דִּין שְׁהִיָּה חֵיב עָלֶיהָ. אָמְרוּ לוֹ, לֹא, אִם אֲמַרְתָּ בְּשִׁבוּעַת הָרְשׁוֹת, שָׁכַן עָשָׂה בָּהּ לֹא כָהֵן, תֹּאמַר בְּשִׁבוּעַת מִצְוָה שְׁלֹא עָשָׂה בָּהּ לֹא כָהֵן, שְׁאִם נִשְׁבַּע לְבַטֵּל וְלֹא בִטֵּל, פְּטוּר:

If one takes an oath to refrain from performing a mitzva and he does not refrain, he is exempt from bringing an offering for an oath on an utterance. If he takes an oath to perform a mitzva and he does not perform it, he is also exempt, though it would have been fitting to claim that he is liable to bring the offering, in accordance with the statement of Rabbi Yehuda ben Beteira. The mishna explains: Rabbi Yehuda ben Beteira said: What? If, with regard to an oath concerning an optional matter, for which one is not under oath from Mount Sinai, he is liable for breaking it, then with regard to an oath about a mitzva, for which he is under oath from Mount Sinai, is it not logical that he would be liable for breaking it? The Rabbis said to him: No, if you said that one is liable for breaking an oath concerning an optional action, where the Torah rendered one liable for a negative oath not to perform it like for a positive oath to perform it, shall you also say one is liable with regard to breaking an oath concerning a mitzva, where the Torah did not render one liable for a negative oath like for a positive oath, since if one takes an oath to refrain from performing a mitzva and did not refrain, he is exempt.

